Numer niniejszy (podwójny) zawiera zwiększoną objętość 24 stron.

Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Cena 50 groszy

ORZECZNICTWO BUCHALTERYJNO-PODATKOWE

TYGODNIK

Prenumerata kwartalna 4 zł. 50 gr.
wraz z przesyłką pocztową
Konto P. K. O. Nr. 22.308
Administracja: Księgarnia Prawnicza
Warszawa, Senatorska 8

REDAKTOR
Dr EMANUEL ISERZON
Adwokat

Nr 34—35 (80—81) Warszawa, 20—27 sierpnia 1938 r. Rok III

TREŚĆ:

str.

Koszty własne 546

Ulgi dla nowowznoszonych budowli oraz dla niektórych inwestycji w budynkach istniejących 548

Orzecznictwo w przedmiocie księgowości: szacowanie remanentu . . 551

Orzecznictwo w sprawach podatkowych: „informatorzy";—zakres obowiązku udzielenia podstaw wymiaru; — przeszacowanie składników majątkowych a podstawa wymiaru podatku dochodowego . . . 553—555

Orzecznictwo w sprawach umów o pracę i ubezpieczeń społecznych: odpowiedzialność za niezgłoszenie pracownika umysłowego; — obowiązek ubezpieczenia burmistrza . . . . 555—558

Okólniki: w sprawie przeprowadzenia rewizji mieszkań oraz kancelarii przedstawicieli wolnych zawodów; — w sprawie potrącalności wydatku na leczenie oczu u adwokata w świetle przepisów art. 6 ustawy o podatku dochodowym; — w sprawie ulg w zakresie świadectw przemysłowych dla agencyj turystycznych Polskiego Biura Podróży „Orbis"; — w sprawie potrącalności z uposażeń wydatków ponoszonych na pokrycie kosztów służbowych; — w sprawie terminu do wnoszenia opłat z art. 108 Ordynacji Podatkowej; — w sprawie wymiaru podatku dochodowego w razie śmierci płatnika od dochodów osiągniętych przed zgonem; — w sprawie interpretacji art. 45 ustawy o podatku dochodowym . . . . 559—563

Kalendarz podatkowy 564

Poradnia . . . . 564—567

Dr. ANDRZEJ BIENIEK

KOSZTY WŁASNE *)

(dokończenie)

V. Koszty nabycia.

Koszty nabycia dzielą się, podobnie jak koszty wytworzenia, na dwie zasadnicze grupy, a mianowicie na koszty bezpośrednie i na koszty pośrednie.

A. Bezpośrednie koszty nabycia.

Do bezpośrednich kosztów nabycia zaliczyć należy w pierwszym rzędzie te kwoty pieniężne, które nabywca płaci dostawcy za towary według doręczanego mu rachunku (faktury, specyfikacje, rozliczenia itp.)

Do bezpośrednich kosztów nabycia zalicza się następnie komisowe i prowizje, płacone przez odbiorcę komisantowi lub przedstawicielowi handlowemu, za którego pośrednictwem dokonane zostało kupno towarów.

Należy tu wreszcie zaliczyć wszystkie inne koszty nabycia, które dadzą się dokładnie w stosunku do nabywanych towarów ustalić. Mogą tu należeć: koszt świadectwa pochodzenia, koszt cła, koszty załadowania przewozu i wyładowania, koszt ubezpieczenia, koszty przeładowania, przestojów, ważenia, koszty składowe itd.

B. Pośrednie koszty nabycia.

Pośrednie koszty nabycia można podzielić na dwie części, a mianowicie na koszty *zależne od ciężaru lub ilości* nabytych towarów oraz na koszty *zależne od wartości tychże towarów.*

Koszty ilościowe, zwane też niekiedy wagowymi, obejmują najczęściej następujące pozycje: przewóz, załadowanie, przeładowanie, wyładowanie, sprawdzanie ilości (ważenie, mierzenie, liczenie), postojowe, magazynowe, składowe itp. Przy kalkulacji należy kwoty tych kosztów dodać, a ich sumę podzielić przez ogólną ilość jednostek miary nabytych towarów tj. przez ogólną ilość kilogramów, metrów, sztuk itp. Po przeprowadzeniu tego działania otrzymuje się kwotę przypadającą na jednostkę miary. Kwotę tę należy następnie mnożyć kolejno przez ilość jednostek miary poszczególnych nabytych gatunków, przez co otrzyma się sumę kosztów ilościowych, przypadających na każdy gatunek oddzielnie.

Koszty wartościowe obejmują zwykle: cło i koszty celne, koszty statystyki, ubezpieczenie, świadectwo pochodzenia, prowizję ekspedytora itp. Sumę tych wszystkich kosztów należy dzielić przez ogólną wartość pieniężną nabytych gatunków według rachunku dostawcy, z uwzględnieniem innych kosztów bezpośrednich, przez co otrzyma się stawkę kosztów wartościowych na jednostkę wartości towarów.

Tę stawkę należy następnie mnożyć kolejno przez ilość jednostek

*) Autoryzowane streszczenie najnowszej pracy Autora pt. „Zarys systematyki kosztów własnych", Warszawa 1938, Wydawnictwo Związku Księgowych w Polsce.

wartości każdego z poszczególnych gatunków, przez co otrzyma się ogólną kwotę tych kosztów, przypadającą na dany gatunek.

VI. Koszty ogólnego zarządzania.

Koszty ogólnego zarządzania, które następnie będą nazywane dla krótkości kosztami ogólnymi, kształtują się mniej więcej jednakowo w przedsiębiorstwach przemysłowych i handlowych.

Zarówno koszty wytworzenia jak i koszty nabycia, obliczane i przydzielane są na poszczególne wyroby lub towary w tym momencie, gdy wyrób lub towar został złożony jako gotowy do sprzedaży w magazynie przedsiębiorstwa. Wprawdzie dla skonfrontowania ceny rynkowej z całkowitymi kosztami własnymi należy przeprowadzić zestawienie wszystkich kosztów własnych tuż po wytworzeniu względnie nabyciu — *faktyczny jednak przydział kosztów ogólnych na poszczególne wyroby lub towary dokonywany jest w księgach handlowych dopiero w chwili sprzedaży tych wyrobów* (towarów). Zatem w księgach handlowych zarówno wyroby, jak i towary figurują z wartością pieniężną według kosztów wytworzenia lub nabycia *a nie według całkowitych kosztów własnych.* Taki stan istnieje w księgach handlowych *aż do chwili sprzedaży wyrobów (towarów).*

A. Podział kosztów ogólnych

Odróżnia się:
1) koszty administracyjne (zwane w praktyce handlowymi),
2) koszty sprzedaży,
3) koszty finansowe.

B. Przydział kosztów ogólnych

Zasada, na jakiej przeważnie przydziela się w praktyce te koszty na poszczególne wyroby (towary), polega na tym, iż przez podzielenie sumy kosztów ogólnych za dany czas przez sumę brutto sprzedaży za tenże czas oblicza się stawkę przydziału na jednostkę sprzedaży i tę stawkę stosuje się przez cały następny okres gospodarczy.

Jeżeli np. w poprzednim okresie gospodarczym koszty ogólne wynosiły zł 20.000 a sprzedaż brutto w tymże okresie wynosiła zł 68.000— to stawka przydziału tych kosztów, jaką się będzie stosować przez cały następny okres gospodarczy wynosi 20.000 : 68.000 = 0,294; zatem na jeden złoty sprzedaży brutto przypada kosztów ogólnych zł 0,294 czyli 29,4 %.

Należało by przy przydziale kosztów ogólnych na poszczególne wyroby (towary) brać pod uwagę następujące czynniki:

1) wartość obliczoną według kosztów wytworzenia lub nabycia,
2) długość czasu, przez jaki wyrób (towar) jest własnością przedsiębiorstwa,
3) objętość wyrobu (towaru),
4) stopień staranności wymaganej obsługi przez dany wyrób (towar).

A. WEBER
Adwokat

ULGI DLA NOWOWZNOSZONYCH BUDOWLI ORAZ DLA NIEKTÓRYCH INWESTYCJI W BUDYNKACH ISTNIEJĄCYCH

W tym przedmiocie nowe przepisy zastąpią z d. 1.1.1939 r. ustawę z dnia 24 marca 1933 r. (poz. 173) o ulgach dla nowowznoszonych budowli. Ulgi te rozszerzane były w polskim ustawodawstwie coraz bardziej w kolejnych aktach prawodawczych: z d. 22.9.1922 r. o ulgach dla nowowznoszonych budowli (poz. 786), z d. 26.9.1922 r. w przedmiocie rozbudowy miast (poz. 811), z d. 29.4.1925 r. o rozbudowie miast (poz. 346), z d. 22.4.1927 r. o rozbudowie miast (poz. 372) i z d. 12.9 1930 r. o ulgach podatkowych dla nowowznoszonych budowli (poz. 508) — i doszły w ustawie z 1933 r. *„do rozmiarów niespotykanych, poza Polską, bodaj nigdzie na całym świecie”* (uzasadnienie, str. 13).

Budownictwo mieszkaniowe, w porównaniu z inwestycjami przemysłowymi, było — niewspółmiernie uprzywilejowane. Wskutek tego — zwłaszcza w związku z podwyższeniem w 1936 r. stopy podatku dochodowego, którego głównie dotyczyły ulgi budowlane — rentowność lokat w budownictwie mieszkaniowym stała się bezkonkurencyjna. W rezultacie nawet osoby prawne, prowadzące przedsiębiorstwa przemysłowe, obracały w ostatnich latach w wielu wypadkach osiągany dochód nie na rozszerzenie przedsiębiorstw lub odnowienie zużytych maszyn i urządzeń, lecz na budowę domów. Z drugiej strony, budownictwo mieszkaniowe nie dało należytych rezultatów w zakresie mieszkań małych: jedno- i dwuizbowych, których dostateczna podaż ma szczególne znaczenie społeczne.

Z tych względów ustawa z 1938 r. ograniczyła w ogólności ulgi dla nowowznoszonych (od 1.1.1939 r.) budowli przewidziane dotychczas w ustawie z 1933 r., różniczkując je zarazem na korzyść mniejszych mieszkań.

A. *Okres zwolnienia nowowznoszonych budowli i części dobudowanych od podatków:* od nieruchomości lub budynkowych oraz (z pewnymi wyjątkami) danin publicznych, dla których podatki te stanowią podstawę wymiaru — został skrócony do 10 lat (art. 24 ust. (1)), chyba że chodzi o przychód z mieszkań trzyizbowych i mniejszych, co do których utrzymany został dotychczasowy termin ogólny 15 lat (art. 24 ust. 2)

B. *Koszty budowy* domów mieszkalnych mogą być potrącone z dochodu, inaczej niż dotychczas, *nie w całości,* lecz *w wysokości, nieprzekraczającej 15.000 zł* na pierwszy lokal mieszkalny i 5000 zł na każdy następny (w Warszawie 20.000 zł wzgl. 7000 zł — art. 25 ust. 1).

„To ograniczenie ma na celu zachęcenie osób fizycznych do budowy małych i skromnie wyposażonych mieszkań, suma bowiem 5000 zł.

stanowi właśnie w obecnych warunkach przeciętny koszt budowy dwuizbowego mieszkania“ (uzasadnienie, str. 20).

Dalej idące ograniczenia wprowadzono *dla osób prawnych,* które mogą do powyższej wysokości potrącić ze swego dochodu *jedynie koszt budowy jedno i dwuizbowych mieszkań (art. 25 ust. 2).* Osoba prawna powinna bowiem — zdaniem projektodawcy — inwestować swój dochód w prowadzonym przez nią przedsiębiorstwie. „Jeżeli jednak już chce budować domy mieszkalne, to niech buduje wyłącznie takie, jakie ze względów społecznych są najpotrzebniejsze, a więc domy zawierające lokale najmniejsze“ (uzasadnienie, str. 20).

W zakresie *potrącenia kosztów budowy* z dochodu podatkowego nowa ustawa idzie *w innym kierunku jeszcze dalej, niż dotychczas.* Według ustawy z 1933 r. można żądać potrącenia z dochodu, uzyskanego w roku rozpoczęcia budowy (wyrok NTA. l. rej. 2196/34, OPA. 2111/38) jedynie sum „będących częścią tego dochodu, a zużytych na budowę“. Natomiast pod rządem ustawy z 1938 r. wydatki na budowę *mogą być potrącone z dochodu, choćby były pokrywane z innego źródła* (z wyłączeniem tylko pożyczek udzielonych przez Państwowy Fundusz Budowlany, art. 25 ust. 1). Co więcej, *gdyby potrącalne koszty budowy przewyższyły dochód roku operacyjnego,* w którym wydatkowano je, nadwyżka może być potrącona z dochodu następnych 4 lat (art. 25 ust. 5), i to nawet z dochodu, uzyskanego z nowowybudowanego domu (por. OBP, 1938, str. 380).

Zgodnie z art. 25 ust. 6 *prawo potrącenia nie gaśnie z powodu przejścia nowowybudowanego domu na własność osób trzecich.*

C. *Zwolnienie od podatku dochodowego dochodów z nowych domów* mieszkalnych w gminach miejskich (ulga ta według ustawy z 1933 r. trwa przez 15 lat.) w projekcie rządowym nie było wcale przewidziane. *Komisja sejmowa ulgę tę przywróciła,* jednakże tylko na przeciąg 10 lat i jedynie w stosunku do przychodów z mieszkań w domach, w których nie ma większych lokali mieszkalnych niż dwuizbowe (art. 27).

Mimo braku wyraźnego zastrzeżenia uważać należy, że ulga ta ma charakter obiektywny i służy również nabywcom nowowybudowanego domu. Wynika to z brzmienia art. 27 („dochody, płynące z nowowznoszonych budowli... są wolne“), inaczej zredagowanego, niż inne przepisy ustawy traktujące o tego rodzaju uldze (por. art. 1 ust. 2 i art. 14 1 w zw. z art. 12, według których omawiana ulga jest tam przyznana *osobom, które wykonają inwestycje).* Wyraźne zastrzeżenie o trwaniu ulgi po przejściu domu na własność osoby trzeciej byłoby wobec tego zbędne (por. art. 4 ust, 2). Ponadto art. 27 stanowi powtórzenie (z pewnymi zmianami) przepisu art. 2 ustawy z 1933 r., według którego zwolnienie od podatku miało charakter obiektywny, co wyraźnie stwierdzał § 6 p. 2 rozp. wykonaw. do ustawy z 1933 r.

Charakter obiektywny ma również *ulga w zakresie podatku od nieruchomości oraz podatku lokalowego.*

D. Także w zakresie *zwolnień od opłat stemplowych* zostały uprzywilejowane *budynki mieszkalne, składające się* z lokali jedno lub dwuizbowych. Tylko bowiem w odniesieniu do tych domów (poza Gdynią i COP) są wolne od opłaty (w całości lub odpowiedniej części) pisma, tyczące się przeniesienia własności budynku niewykończonego lub pierw-

szej umowy o przeniesieniu własności budynku choćby częściowo już zdatnego do używania. Jednocześnie zostały skrócone czasokresy, w których ulga ta przysługuje: w pierwszym przypadku do 4 lat od daty rozpoczęcia robót technicznych celem położenia fundamentów, w drugim — do 2 lat od dnia, w którym zaczęto używać budynku — zamiast 8 lat w obu przypadkach według ustawy z 1933 r.

Nowa ustawa przynosi *nieznane dotychczas ulgi dla inwestycji w budynkach istniejących,* a mianowicie prawo potrącenia z dochodu sum, wydatkowanych na kanalizację lub wodociągi (art. 25 ust. 4).

W zakresie ulg budowlanych ustawa zapewnia większe korzyści w Gdyni: 1. zwolnienie od podatku od nieruchomości itd. trwać tam będzie przez 15 lat (wzgl. 25 — w stosunku do przychodu z lokali mieszkalnych najwyżej trzyizbowych), zamiast 10 względnie 15 lat (art. 24 ust. 3); uchylony art. 7 RPR z 1927 r. o popieraniu rozbudowy i rozwoju gospodarczego miasta i portu Gdyni (1935 poz. 285) w brzmieniu ustawy z 29.3.1937 r. (poz. 190) przewidywał 25-letni okres zwolnienia dla wszystkich nowowznoszonych w Gdyni budowli; 2. koszty budowy podlegają potrąceniu z dochodu (w granicach 5 lat) w całości bez względu na ich wysokość i ilość izb w lokalach (art. 25 ust. 3); 3. wymienione wyżej pisma wolne są od opłaty stemplowej w odniesieniu do wszystkich domów mieszkalnych (art. 30 ust. 3).

Do domów, których budowa lub dobudowa została rozpoczęta przed dniem 1 stycznia 1939 r., stosują się ulgi dotychczasowe (art. 43 ust. 1). *Ulgi nabyte pod rządem ustawy z 1933 r.* trwają nadal w zakresie tą ustawą unormowanym (art. 44 p. 1). Przesunięcie terminu wejścia w życie nowych przepisów miało na celu umożliwienie osobom zainteresowanym zabezpieczenia dowodu rozpoczęcia budowy pod rządem dawnych korzystniejszych przepisów. Ponadto — natychmiastowe wejście w życie nowych przepisów „pozbawiłoby prawa do dawnych (większych) ulg te osoby, które angażowały się w budowę domu przed wejściem w życie ustawy projektowanej, lecz w dniu jej wejścia były dopiero w trakcie stawiania fundamentów" (uzasadn. str. 21).

Z większych ulg, niż inne budynki niemieszkalne korzystają *garaże.* Koszty budowy garażu mogą być potrącone z dochodu (inaczej — niż gdy chodzi o inne budynki niemieszkalne) i to nawet *bez względu na ich wysokość* (art. 25 ust. 1).

ORZECZNICTWO W PRZEDMIOCIE KSIĘGOWOŚCI

125.

SZACOWANIE REMANENTU.

Skoro władza w oszacowaniu remanentu oparła się na opinii rzeczoznawcy, który opiniował na podstawie badania całokształtu materiału a więc i kalkulacji, przedłożonej przez płatnika, zaś podatnik nie udowodnił sprzeczności opinii z aktami sprawy, postępowanie władzy uznać należy za niewadliwe.

Oszacowanie nawet takich samych przedmiotów jest dokonywane w każdym roku samoistnie i nie ma nic wspólnego z zasadą ciągłości bilansowej.

NTA, 17 czerwca 1936, l. rej. 3108/34 i 3109/34.

Z uzasadnienia: Zaskarżonymi orzeczeniami nie uwzględniła pozwana władza odwołań skarżącej spółki przeciw wymiarom podatku dochodowego, a mianowicie całkowicie co do roku podatkowego 1929, o ile dotyczyło ono żądania obniżenia szacunku remanentu towarów gotowych i półgotowych o 10%, o które podwyższono ten szacunek przy wymiarze, częściowo zaś co do roku podatkowego 1930, obniżając jedynie o 5% szacunek, podwyższony przy wymiarze o 15%.

Odmowę swą władza pozwana uzasadniła w obydwu orzeczeniach opinią rzeczoznawców z ramienia Izby Przemysłowo Handlowej, którzy stwierdzili, że obliczenia kalkulacyjne spółki nie zawierają wszystkich spółczynników kosztu własnego (brak wydatków na świadczenia socjalne, części kosztów ogólnych, jak pensje dyrekcji i pracowników), i tym, że te spółczynniki podrażają koszt własny o 10% a co do roku 1929 nadto i tym, że „podwyższenie remanentów o 10% uzasadnione jest postanowieniami ustawy handlowej i zwyczajem kupieckim".

W skargach na te orzeczenia skarżąca kwestionuje dokonanie powiększenia szacunku remanentów, oparte przez władzę na opinii tylko jednego z trzech biegłych (z pominięciem dwóch pozostałych opinii), w której biegły wypowiedział się, że przedstawiona przez spółkę kalkulacja nie zawiera szeregu kosztów, które winny obciążać produkcję, oraz części kosztów ogólnych, jak pensje personelu biurowego, dyrekcji itp. Skargi swe żądanie co do utrzymania szacunku płatniczki uzasadniają tym, że wydatki podwyższające zdaniem władzy, koszt własny remanentów zostały już uwzględnione w cenie remanentów, co zostało wykazane w załącznikach do odwołań. Następnie zarzucają skargi, że władza naruszyła zasadę ciągłości bilansowej przez to, że nie akceptowała jednych i tych samych zasad szacowania, stosowanych przez skarżącą od wielu lat przy wycenie remanentów, na których to danych oparte były zawsze od szeregu lat bilanse zamknięcia, względnie bilanse otwarcia. Wreszcie dopatrują się skargi wadliwości postępowania także i w tym, że zaskarżone orzeczenia ani nie przytaczają postanowień ustawy handlowej, ani nie wskazują, na jakiej ustawie handlowej oparte są decyzje, co pozbawiło skarżącą możności podniesienia zarzutów co do słuszności zasad, na których opierają się te decyzje; ten sam zarzut podnoszą skargi co do powołania się władzy na zwyczaje kupieckie.

NTA, rozpoznając skargi łącznie, jako

dotyczące tych samych zagadnień i tegoż powoda, rozważył, co następuje:

Spór toczy się o wysokość wycenienia zapasów skarżącej z końcem roku, a więc jest sporem nie natury prawnej. Podczas gdy skarżąca twierdzi, że uwzględniła przy wycenianiu remanentów wszystkie koszty poniesione przez przedsiębiorstwo a odnoszące się do procesu produkowania, władza ustaliła przez biegłych, że szereg wydatków związanych z momentem produkowania nie został uwzględniony, jak pensje personelu, świadczenia socjalne itp.

Tym ustaleniom faktycznym władz wymiarowych skarżąca przeciwstawia w skardze jedynie ogólnikowo, że kalkulacja przedstawiona przez nią do odwołania daje w wyniku cenę szacunku, przyjętą do bilansu przez skarżącą, oraz, że od wielu lat stosuje ten system i te same zasady szacowania. Skoro atoli władza oparła się na opinii rzeczoznawcy, który właśnie na podstawie badania całokształtu materiału, a więc i kalkulacji przedłożonej przez stronę stwierdził, że nie wszystkie koszty zostały uwzględnione i zdyskwalifikował tym samym dowód w postaci notatki kalkulacyjnej, a nadto skarżąca zarzutu sprzeczności z aktami nie poparła żadnymi konkretnymi cyframi — nie dopatrzył się NTA zarzuconej przez skargę wadliwości postępowania z powodu oparcia się na rzekomo sprzecznym ze stanem faktycznym materiale.

Również zarzut naruszenia ciągłości bilansowej NTA uznał za chybiony. Oszacowanie bowiem zapasów nic wspólnego z zasadą ciągłości bilansowej nie ma, a jeśli chodzi o stałe posługiwanie się przy wycenie remanentów przez skarżącą jednymi i tymi samymi zasadami kalkulacyjnymi, które zresztą biegli zdyskwalifikowali, to w myśl orzecznictwa NTA szacunek takich samych nawet przedmiotów w każdym roku dokonywany być winien samoistnie, jako corocznie zależny od tych czynników, jakie miały miejsce w danym roku, którego wyniki są przedmiotem opodatkowania (wyrok L. rej 9023/30 Zb. wyr. nr 659 S[1]).

Zarzut wadliwości z powodu nieprzytoczenia w orzeczeniu co do r. 1929 przepisu ustawy handlowej jest o tyle nieistotny, że odnośny motyw władzy, wobec przytoczenia innego jeszcze uzasadnienia, ma jedynie znaczenie posiłkowe. ma bowiem za zadanie podkreślić, że w ramach obowiązującego w b. Kongresówce kodeksu handlowego, pod którego rządem działa przedsiębiorstwo skarżącej, chociaż nie zawiera on żadnych przepisów co do szacowania remanentów, szacowanie takie nie może być dowolne. To samo dotyczy powołania w orzeczeniu zwyczajów kupieckich, jako zasady wykluczającej dowolność szacunku remanentów. Biegły opierając się na tych normach podstawowych, przyjął właśnie za podstawę oszacowania wszystkie elementy, wpływające na tworzenie się wartości m. i. także wszystkie koszty własne, związane z procesem fabrykacyjnym i na ich podstawie wyprowadził sumy szacowania.

Z zasad powyższych NTA oddalił skargi jako nieuzasadnione.

ORZECZNICTWO W SPRAWACH PODATKOWYCH

62.

„INFORMATORZY". ZAKRES OBOWIĄZKU UDZIELENIA PODSTAW WYMIARU

Władza skarbowa nie jest skrępowana w wyborze osoby informatora listami przedstawionymi przez instytucje samorządu gospodarczego.

Władza skarbowa jest obowiązana do zakomunikowania płatnikowi żądającemu podstaw wymiaru treści danych uzyskanych przy pomocy środka dowodowego, w szczególności — treści opinii biegłego i wyjaśnienia informatora.

NTA, 8 marca 1938, l. rej. 2249.

Z uzasadnienia: ...Skarżący podtrzymuje zarzut odwołania i dopatruje się wadliwości postępowania już w postępowaniu wymiarowym z uwagi na obrazę § 3 art. 76 OP*) w związku z tym, że Urząd Skarbowy, *uzasadniając wymiar, powołał się na lustrację i opinie osób postronnych, nie zaś biegłych z listy samorządu gospodarczego.* Poza tym zarzuca skarga, że władza wymiarowa *podała płatnikowi tylko materiał faktyczny, a nie dane faktyczne.*

O ile skarga kwestionuje dopuszczalność oparcia wymiaru na danych lustracji przedsiębiorstwa oraz opinii osób postronnych, to zarzut ten uznać należało za chybiony. Przepis zawarty w § 2 art. 76*) nakłada na władzę wymiarową obowiązek oparcia wymiaru na materiale faktycznym i daje władzy tej cały szereg środków, w punktach a) do e) tegoż artykułu bliżej określonych celem uzyskania potrzebnego materiału faktycznego. *Wybór środka prowadzącego do ustalenia podstawy wymiaru należy z reguły do swobodnej oceny władzy wymiarowej.*

*) Obecnie — art. 70.

W p. d) art. 76*) przewidziana jest lustracja przedsiębiorstw, zaś w p. b) prawo przesłuchania innych (postronnych) osób celem otrzymania wyjaśnień, przy czym odnośny przepis ustawy nie zakreśla żadnych ograniczeń podmiotowych co do kwalifikacji osób, które mają być przesłuchane przez władze wymiarowe.

Przepis § 3 art. 76) ograniczający władzę do list, przedstawionych władzom skarbowym przez instytucje samorządu gospodarczego i zawodowego odnosi się tylko do biegłych,* a więc do środka przewidzianego w p. a) art. 76, *a nie do instytucji tzw. „informatorów" z p. b) tegoż art. 76 OP*).*

Jeżeli zatem władza wymiarowa w odpowiedzi na wniosek płatnika, postawiony na zasadzie postanowienia art. 108 § 2 OP**), *zakomunikowała temu płatnikowi, iż wymiar został oparty na protokółach lustracji przedsiębiorstwa oraz na opinii osób obeznanych ze stosunkami gospodarczymi w Dąbrowie,* to powołała się na środki dowodowe przewidziane wyraźnie w postanowieniach Ordynacji Podatkowej.

Natomiast NTA uznał za uzasadniony dalszy zarzut skargi wadliwości postępowania w związku z samą treścią wyjaśnień, udzielonych płatnikowi odnośnie do uzasadnienia wymiaru. *Przepis bowiem art. 108 OP**) nakładający na władze wymiarowe obowiązek udzielania płatnikom czy to ustnych informacji o podstawach wymiaru (§ 1 art. 108), czy też pisemnego uzasadnienia wymiaru (§ 2 art. 108), nie nie może być rozumiany jako obowiązek władzy ogólnikowego zakomunikowania płatnikowi jedynie środków dowodowych, którymi się władza posługiwała przy ustalaniu podstawy wymiaru, gdyż byłby tylko prze-*

**) Obecnie — art. 101.

pisem martwym, nie dającym płatnikowi właściwie żadnej pomocy w prawie obrony w postępowaniu administracyjnym, który to cel przyświecał oczywiście ustawodawcy przy formułowaniu tego postanowienia. O celowej obronie płatnika może być dopiero wtedy mowa, gdy tenże płatnik nie tylko ma wiadomość o nazwie środków dowodowych wykorzystanych przez władzę wymiarową, ale także obznajmiony jest z treścią danych uzyskanych za pomocą odnośnego środka dowodowego, ponieważ wtedy dopiero płatnik uzyskuje materiał do zwalczania tychże danych w postępowaniu administracyjnym.

W rozpoznawanej sprawie władza wymiarowa ograniczyła się w piśmie z 21 maja 1935 jedynie do zakomunikowania płatnikowi, iż wymiar oparty został na protokółach lustracji przedsiębiorstwa oraz na opinii osób, obeznanych ze stosunkami gospodarczymi w Dąbrowie. Władza pozwana zaś, w związku z zakwestionowaniem powyższego uzasadnienia w odwołaniu oraz z twierdzeniem płatnika o odebraniu mu możności szczegółowego wyjaśnienia mylnych danych Urzędu Skarbowego, nie zarządziła dodatkowego udzielenia płatnikowi uzupełniających wyjaśnień co do podstaw wymiaru w rozumieniu cyt. przepisu, lecz stanęła na stanowisku, iż treść pisma Urzędu Skarbowego z 21 maja 1935 czyni zadość wymogowi art. 108 OP.

W związku z powyższym uznał NTA, iż *postępowanie administracyjne było wadliwe już w stadium udzielania płatnikowi wyjaśnień, a więc jeszcze przed wniesieniem odwołania i dlatego uchylił zaskarżone orzeczenie na zasadzie art. 84 rozp. o NTA,* nie wdając się w tym stanie sprawy w rozpatrywanie dalszych zarzutów skargi.

63.

PRZESZACOWANIE SKŁADNIKÓW MAJĄTKOWYCH A PODSTAWA WYMIARU PODATKU DOCHODOWEGO.

Skorygowanie w danym roku operacyjnym przyjętego w poprzednich latach szacunku składnika majątkowego, choćby uzasadnione przepisami kodeksu handlowego, pozostaje bez wpływu na miarodajne pod względem podatkowym wyniki danego roku operacyjnego.

NTA, 19 maja 1937, l. rej. 4352/34.

Z uzasadnienia: Przedmiotem sporu jest *doliczenie przez władzę do zysku bilansowego kwoty 210.169,15 zł, o którą Bank w r. 1927 obniżył szacunek niektórych posiadanych akcji.*

Władza pozwana uzasadniła w zaskarżonym orzeczeniu wspomniane doliczenie tym, że aczkolwiek przepisy kodeksu handlowego nakazują oszacowanie akcji nie wyżej ceny nabycia, to jednak dokonane przez skarżący Bank przeszacowanie kilku pakietów posiadanych akcji, mianowicie zmniejszenie ich wartości w porównaniu z wartością wykazaną w bilansie otwarcia, motywowane zamiarem doprowadzenia ich wartości do ceny nabycia — *nie uzasadnia w myśl art. 6 ustawy o podatku dochodowym obciążenia przychodów wynikłymi stąd różnicami,* bowiem Bank w miarodajnym roku operacyjnym nie poniósł na przeszacowanych akcjach żadnych strat, ponieważ te akcje bądź nie były notowane na giełdzie, bądź też kurs ich był wyższy od przyjętego do bilansu.

Skarga wywodzi, że Bank w ubiegłych latach gospodarczych 1925 i 1926 podwyższył nadmiernie wartość niektórych akcji ponad cenę nabycia, doliczając nadwyżkę do zysków bilansowych, zaś w roku gospodarczym 1927 przyjął wartość tę według obowiązujących przepisów prawa handlowego, że więc nastąpiło sprostowanie nadmiernego szacunku z roku poprzedniego przy zachowaniu ciągłości bilansowej.

Skarga nie jest uzasadniona. W myśl bowiem art. 13 ustawy, który, jako wymieniony w art. 21, ma zastosowanie także do osób prawnych, prowadzących prawidłowe księgi hadlowe — *podstawę*

wymiaru stanowią wyniki roku gospodarczego poprzedzającego rok podatkowy. Wyników tych zatem nie może uszczuplać przeszacowanie remanentu nie wywołane zupełnie zdarzeniami roku gospodarczego decydującego dla wymiaru. Powołanie się zaś skargi na zasadę ciągłości bilansowej zawodzi już z tego powodu, że skarga nie podaje, w czym upatruje zgodność dokonanej przez Bank zmiany szacunku w porównaniu z okresem bezpośrednio poprzedzającym z zasadą ciągłości bilansowej.

Z tych powodów NTA oddalił skargę jako nieuzasadnioną.

ORZECZNICTWO W SPRAWACH UMÓW O PRACĘ I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

47.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA NIEZGŁOSZENIE PRACOWNIKA UMYSŁOWEGO.

1. Osoba, działająca w imieniu pracodawcy, jakkolwiek na równi z pracodawcą odpowiada karnie za zaniedbanie zgłoszenia pracowników do ubezpieczenia, to jednak w kwestii materialnej odpowiedzialności za szkody, wynikłe z powodu zaniedbania ubezpieczenia, nie ponosi odpowiedzialności wobec pracownika, z którym nie była w bezpośrednim stosunku umownym, ani wobec osób po nim pozostałych.

Materialną odpowiedzialność wobec pracownika względnie osób po nim pozostałych ponosi w tym przypadku sam pracodawca, który może mieć jedynie regres o zwrot szkody do pracownika, który działał w jego imieniu.

2. Przepis art. 112 ust. 3 zdanie końcowe RPR o ub. prac. um., stanowiący, iż przy orzekaniu o wysokości szkody, wyrządzonej pracownikowi lub jego rodzinie wskutek zaniedbania przepisanych zgłoszeń, sąd jest związany prawomocnym orzeczeniem o istnieniu obowiązku ubezpieczenia, nie wyłącza z kompetencji sądu kwestii spornych, odnoszących się do umowy pracy, jako stosunku obligatoryjnego, a w szczególności do kwestii, czy umowę o pracę zawarto i kto ją z pracownikiem zawarł.

3. Proboszcz, jako zawiadowca powierzonego mu kościoła, nie jest pracodawcą podległych mu pracowników (sług) kościoła (organistów, zakrystianów, dzwonników, grabarzy itp.), dlatego też nie odpowiada materialnie wobec pracowników względnie ich rodzin za szkody, wyrządzone wskutek zaniedbania zgłoszenia pracowników do ubezpieczenia.

SN, 28 marca—11 kwietnia 1938, C II 2570/37, PUS 1938, poz. 115.

Z uzasadnienia: Nie zachodzą zarzucone obie podstawy kasacyjne z art. 426 k. p. c.

Kto działa w imieniu pracodawcy, nie zawiera umowy osobiście i nie jest pracodawcą w rozumieniu prawa cywilnego. Jeśli więc ustawa nakłada obowiązek na pracodawcę, to zaniedbanie obowiązku jest winą pracodawcy i wyłącznie pracodawca ma zwrócić szkodę z tego zaniedbania dla pracownika powstałą. Za szkodę taką nie odpowiadają osoby, działające w imieniu pracodawcy, gdyż ani przez umowę pracy, zawartą w jego imieniu, ani przez jakiekolwiek inne dzia-

łanie zastępcze nie weszły w bezpośredni stosunek obowiązkowy z kontrahentem ich mocodawcy, czy pupila § 1017 u. c. Art. 93—94 k. z.

Obowiązek zgłoszenia pracownika do ubezpieczeń społecznych nałożono na pracodawcę (art. 106 rozp. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych L. 911/27 Dz. u.) i wyłącznie na pracodawcę nałożono odpowiedzialność za szkodę pracownika, powstałą z zaniedbania tego obowiązku. Art. 112 cyt. Za takie zaniedbanie pracodawca odpowiada też karnie (art. 134 i 135 cyt.), zatem odpowiedzialność materialna z art. 112 cyt. pokrywa się tu z odpowiedzialnością za szkodę, powstałą z czynu karnego.

Za zaniedbanie takie ustawa pociąga jednak do odpowiedzialności karnej także osoby, działające w imieniu pracodawcy dlatego, że jest nim osoba prawna, czy też, że nie jest on zdolny do działań prawnych, czy wreszcie dlatego, że pracodawca im, jako kierownikom przedsiębiorstwa, zlecił dokonanie zgłoszeń. Traktowanie tych osób na równi z pracodawcą odnosi się jednak tylko do sankcji karnych ustawy, jak to wyraźnie zaznaczono u wstępu art. 140 cyt., zatem nie odnosi się do odpowiedzialności materialnej pracodawcy za szkodę pracownika. Ubezpieczenie pracownika przez te osoby jest wykonaniem ich obowiązku wobec pracodawcy, nie wobec pracownika, a zaniedbanie przez nich tego obowiązku, i popełniony przez to czyn karny, uzasadniają przeciw nim roszczenie pracodawcy o zwrot szkody, nie zaś roszczenie pracownika, z którym nie byli w bezpośrednim stosunku umownym.

Wykładnia, wyż. dana, wynika z wyraźnego przepisu art. 112 ust. 3 cyt., nakładającego odpowiedzialność wyłącznie na pracodawcę, i zgodna jest z normami prawa cywilnego, które nie zna bezpośredniego stosunku obowiązkowego między jednym kontrahentem umowy, a osobą, działającą w imieniu drugiego kontrahenta.

Podobne stosunki prawne normuje też ustawa o ubezpieczeniu społecznym L. 396/33 Dz. u., która obowiązek odszkodowania pracownika za zaniedbania pracodawcy nakłada wyłącznie na pracodawcę (art. 232), mimo że sankcje karne tych zaniedbań uważają za pracodawcę także kierownika zakładu pracy (art. 282 cyt.).

Podobnie też rozp. L. 818/33 Dz. u. tworzy w § 3 odrębne określenie dla potrzeb tego rozporządzenia, a nie wynika stąd, by przez to wykonawcze rozporządzenie uległo zmianie znaczenie słowa pracodawca, dane w ustawach cywilnych.

Bezzasadne są zatem wszelkie roszczenia odszkodowawcze pozwu, skierowane przeciw pozwanemu, o ile opierałyby się na tej podstawie, że pozwany, nie będąc pracodawcą męża powódki, działał w imieniu właściwego pracodawcy i w tym charakterze dopuścił się w zakresie ubezpieczeń społecznych zaniedbania, stanowiącego czyn karny i za szkodę z tego zaniedbania dla powódki powstałą miałby odpowiadać powódce materialnie, jako sprawca czynu karnego.

O ile zaś chodzi o pytanie, czy pozwany był pracodawcą męża powódki, wyrok zaskarżony jest również zgodny z ustawą.

Organista należy do sług kościoła, nie zaś proboszcza, który właścicielem kościoła nie jest. Z chwilą zakończenia funkcji proboszcza ustaje wszelki prywatnoprawny związek między nim, a kościołem, w którym organista pracę pełni. Organista nie świadczy pracy proboszczowi, ani też proboszcz zapłaty za pracę nie świadczy mu ze swego majątku.

Wedle ustaw, obowiązujących w byłym zaborze austriackim, organistę opłacał nie proboszcz, lecz specjalny w tym celu fundusz, bądź osoby do tego z różnych tytułów zobowiązane, bądź wreszcie członkowie parafii. § 1—2—12 ust. L. 28/866 Dz. U. kr. Ani więc ze strony proboszcza, ani ze strony organisty nie było świadczeń, wykazujących, że mię-

dzy nimi istnieje stosunek pracy.

Z przepisów Konkordatu L. 501/25 Dz. u., zapewniających Kościołowi swobodny zarząd mieniem kościelnym zgodnie z prawem kanonicznym (art. 1), nie wynika również, by umowę o pracę organisty zawierał proboszcz jako pracodawca. Zawiadowca Kościoła jest wyłącznie uprawniony do przyjmowania i zwalniania organisty, i jemu też wyłącznie organista podlega. Can. 1185. Przepis ten jednak umieszczono w szeregu postanowień wykluczających udział Rady Dóbr Kościelnych (Consilium fabricae ecclesiae), i byłby zbędny, gdyby organista był pracownikiem nie kościoła — lecz proboszcza, gdyż w takim razie prawo proboszcza, do przyjmowania i wydalania i zależność służbowa wynikałyby wprost ze stosunku pracy.

Treść kanonu 1185 wykazuje zatem, że organista jest sługą kościoła, w imieniu którego działa proboszcz, zwłaszcza, że wyliczono tu organistę w szeregu innych pracowników — jak zakrystian, śpiewacy, dzwonnicy, grabarze, którzy niewątpliwie nie są pracownikami proboszcza.

Także kanon 1182 stanowi, że zawiadowca Kościoła jest tylko zarządcą dóbr, przeznaczonych dla wykonywania kultu religijnego, zatem nie jest kontrahentem umowy o pracę organisty.

Mąż powódki, jako organista kościoła parafialnego w Zawoi nie był więc pracownikiem pozwanego, jako proboszcza i zawiadowcy tego Kościoła a powództwo o zwrot szkody, oparte na art. 112 rozp. L. 911/27 Dz. u., skierowane przeciw pozwanemu, jako pracodawcy, oddalono zgodnie z ustawą. Podobne stanowisko zajął Sąd Najwyższy w orzeczeniu z 11 stycznia 1932 Rw. 2322/31 O. S. P. 191/932.

Przepis art. 1 punkt 42 ust. L. 347/34 Dz. u., wiążący sąd prawomocnym orzeczeniem o istnieniu obowiązku ubezpieczenia, odnosi się do pytania, czy pracownik podlega ubezpieczeniu, jako pracownik umysłowy. Natomiast nie należą tu kwestie sporne, odnoszące się do umowy pracy, jako stosunku obligatoryjnego, w szczególności, czy umowę pracy zawarto i kto ją z pracownikiem zawarł, gdyż są to szczegóły sporne prawa prywatnego, nie podlegające rozpoznaniu władz ubezpieczeń społecznych. Art. 2 k. p. c. Zbędne było zatem w tym sporze badanie sprawy zgłoszenia przyjęcia męża powódki do ubezpieczenia pracowników umysłowych w ostatnich osiemnastu miesiącach jego życia z tytułu pracy w kościele parafialnym w Zawoi. Art. 426/2 k. p. c.

48.

OBOWIĄZEK UBEZPIECZENIA BURMISTRZA.

Burmistrz zawodowy, będąc jednym z organów samorządu miejskiego, działającym na mocy udzielonego mu mandatu, nie pozostaje do gminy w stosunku służbowym lub stosunku pracy najemnej i dlatego nie podlega obowiązkowi ubezpieczenia w myśl ustawy o ubezpieczeniu społecznym.

S. N., 22 grudnia 1937, C I 3465/36, PUS, 1938, poz. 117.

Z uzasadnienia: Zarząd Miejski m. K., reprezentujący Gminę Miejską wytoczył powództwo przeciwko Ubezpieczalni Społecznej w R. o uchylenie orzeczenia Ubezpieczalni i ustalenie, że Stefan J., burmistrz miasta K. z tytułu swego stanowiska nie podlega obowiązkowi ubezpieczenia społecznego.

Sąd Grodzki powództwo oddalił, a Sąd Okręgowy wyrok pierwszej instancji zatwierdził z założenia, że stosunek zawodowego burmistrza do gminy jest stosunkiem służbowym, co wynika z art. 51, 52 i 53 ustawy o częściowej zmianie ustroju zamorzadu terytorialnego z 23.III. 1933 r.; ostatni z tych artykułów mówi, że przełożony Gminy pobiera uposażenie tytułem wynagrodzenia za pełnienie

obowiązków służbowych, z czego wynika, zdaniem Sądu, że pozostaje on do gminy w stosunku służbowym.

W skardze kasacyjnej Gmina miasta K. żąda uchylenia zaskarżonego wyroku, zarzucając Sądowi Okręgowemu, że z naruszeniem art. 2 i 5 ustawy o ubezpiecz. społeczn. uznała burmistrza za związanego stosunkiem służbowym z Gminą i wobec tego za podlegającego obowiązkowi ubezpieczenia.

W sprawie niniejszej należy rozważyć zasadniczą kwestię, czy burmistrz pozostaje w stosunku służbowym do Gminy, a związku z tym, czy podlega obowiązkowi ubezpieczenia w zakresie powołanej wyżej ustawy o ubezpieczeniu społecznym.

Kwestię tę rozstrzyga p. 1 art. 2 ustawy scaleniowej, podając ogólne kryterium dla ustalenia obowiązku ubezpieczenia dla wszelkich rodzajów ubezpieczenia, (chorobowe, wypadkowe, emerytalne). Stosownie do przepisów, zawartch w powołanym artykule 2 p. 1, obowiązkowi ubezpieczenia podlegają osoby, pozostające w stosunku pracy najemnej, lub stosunku służbowym. O ile więc pracownika z pracodawcą taki stosunek (pracy najemnej lub służbowej) nie wiąże, nie podlega on obowiązkowi ubezpieczenia. Wyjątek od tej ogólnej zasady stanowią osoby, wymienione w p. 2 art. 2 ustawy scaleniowej, podlegające obowiązkowi ubezpieczenia chociażby nie łączył ich stosunek najemnej pracy lub służbowy (uczniowie, krewni, chałupnicy, więźniowie i inni). Osoby działające na mocy udzielonych im mandatów, jak wójt lub burmistrz, do takich wyjątków zaliczone nie zostały, brak więc podstaw prawnych, by uważać je za osoby, podlegające obowiązkowi ubezpieczenia.

Burmistrz jako jeden z organów samorządu miejskiego, nie pozostaje w stosunku do gminy w zależności służbowej; funkcje swe burmistrz pełni na zasadzie mandatu, otrzymanego od rady miejskiej, a wybór jego podlega zatwierdzeniu przez władze nadzorcze (art. 50 ustawy z 23.III. 1933 r. używa w art. 51 — 53 ogólnikowych i przyjętych w mowie potocznej określeń „obowiązki służbowe", „wynagrodzenie za czynności służbowe", gdy chodzi o przysięgę i wynagrodzenie przełożonych gminy, nie przesądza, wbrew twierdzeniu skarżącej, istoty stosunku wiążącego ich z Gminą). Burmistrz jako przełożony gminy miejskiej nie pozostaje w zależności służbowej od niej ani też od żadnego ze współrzędnych z nim organów tejże gminy. Uprawnienie nadzoru władz państwowych nad działalnością przełożonych gmin sprowadzają się do wykonywania kontroli, nie stwarzają natomiast należności służbowej od tych władz, a tym bardziej od gminy, jako pracodawczyni, a więc i stosunku służbowego, o jakim jest mowa w art. 2 p. 1 ustawy z dnia 23.III.1933 r.

Nie łączy również przełożonego gminy (burmistrza) z pozwaną Gminą stosunek pracy najemnej, jak wspomniano bowiem wyżej, burmistrz działa na zasadzie udzielonego mu mandatu i umowy o pracę z Gminą nie zawiera. W orzeczeniu zamieszczonym w Zbiorze Orzeczeń pod nr 334 z r. 1937, Sąd Najwyższy wypowiedział się, że błędny jest pogląd, jakoby między wiceburmistrzem a gminą był stosunek pracy.

Z tych względów wyrok Sądu Okręgowego, jako oparty na odmiennych poglądach i błędnej wykładni ustawy, należy uchylić z powodu naruszenia art. 2 p. 1 ustawy scaleniowej (Dz. U nr 396/1933) oraz art. 351 k. p. c.

OKÓLNIKI

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 14 LIPCA 1938 R.
L. D. V. 16311/1/38

w sprawie przeprowadzenia rewizji mieszkań oraz kancelarii przedstawicieli wolnych zawodów.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 21 z 1938 r., poz. 527)

Na sprawozdanie z dnia 9 czerwca 1938 r. Nr II. 222/pf/38 Ministerstwo Skarbu komunikuje, że nie podziela poglądu Izby Skarbowej co do możliwości dokonywania przez władze skarbowe rewizji mieszkań oraz kancelarii przedsiawicieli wolnych zawodów na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 1923 r. o uprawnieniach organów wykonawczych władz skarbowych (Dz. U. R. P. z 1924 r. Nr 5, poz. 37) lub przepisów art. 77 O. P.

Przepis art. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 1923 r. zezwala bowiem — w dziedzinie podatków bezpośrednich — na kontrolowanie i przeszukiwanie **jedynie zakładów handlowych i przemysłowych** (pkt 1 i 2) oraz na rewizję dokumentów i ksiąg, znajdujących się w posiadaniu podatników w granicach, zakreślonych w odnośnych ustawach podatkowych (pkt 3 art. 3).

Uprawnienia do oględzin i badania lokali, nieposiadających charakteru zakładów handlowych i przemysłowych lub gospodarczych, przewiduje jedynie art. 77 O. P., który jednak ogranicza te uprawnienia władz skarbowych do przypadków powzięcia wiadomości o potajemnym prowadzeniu **handlu i przemysłu.**

Wobec powyższego ani ustawa z dnia 14 grudnia 1923 r. ani przepisy ordynacji podatkowej nie dają władzom skarbowym legitymacji prawnej do dokonywania rewizji kancelarii wolnych zawodów, a tym bardziej mieszkań prywatnych.

Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, iż w przypadkach przewidzianych w art. 142 § 1 k. p. k. tj. gdy pewne osoby są podejrzane o popełnienie przestępstwa i zachodzi konieczność dokonania u nich rewizji domowej celem wykrycia dowodów winy — rewizja ta może nastąpić na polecenie sądowe (art. 150 § 1 kpk). W wypadkach takich zatem należy zwracać się do sądu o wyjednanie takiego polecenia.

Dyrektor Departamentu:
(—) Dr. J. Lubowicki

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 14 LIPCA 1938 R.
L. D. V. 18033/2/38

w sprawie potrącalności wydatku na leczenie oczu u adwokata w świetle przepisów art. 6 ustawy o podatku dochodowym.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 21 z 1938 r. poz. 529).

Wyciąg

z wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 1 kwietnia 1938 r. I. rej. 3441/36.

— — — — — — — — — — —

Przedmiotem sporu jest kwestia prawna, **czy wydatek na leczenie choroby o-**

czu u adwokata jest kosztem osiągnięcia, zachowania i zabezpieczenia dochodu z adwokatury w rozumieniu art. 6 ustawy o podatku dochodowym. Skarżący przeprowadza analogię między oczami adwokata a maszyną w przedsiębiorstwie fabrycznym i uważa wydatki konserwacyjne na utrzymanie tak jednego, jak i drugiego narzędzia pracy płatnika za koszty potrącalne. Analogia taka jednak nie znajduje uzasadnienia w przepisach ustawy o podatku dochodowym. Ustawa ta odróżnia zdecydowanie podmiot podatku — płatnika — od źródeł jego dochodu i tylko wydatki związane ze źródłami dochodu, różnymi od osoby płatnika, a służące utrzymaniu ich w stanie zdolnym do normalnej eksploatacji, traktuje jako koszty potrącalne od przychodu. Wydatków natomiast na utrzymanie osoby płatnika, jego osobistych zdolności czy to umysłowych, intelektualnych, czy fizycznych, w stanie zdolnym do pracy nie uważa za takie koszty. Wynika to jasno z przepisu art. 8 p. 3 ustawy, wedle którego **niepotrącalne są wydatki na prowadzenie gospodarstwa domowego podatnika i utrzymanie członków jego rodziny: a więc nie tylko same wydatki ściśle związane z utrzymaniem życia płatnika ale także wydatki mające na celu stworzenie odpowiednich warunków życiowych dla jego pracy umysłowej czy dla rozwoju i utrzymania jego sił fizycznych — mieszczące się niewątpliwie w wydatkach na prowadzenie gospodarstwa domowego — nie są kosztami osiągnięcia dochodu w rozumieniu ustawy.** Ustawa wyliczając w art. 3 źródła dochodu nie pominęłaby osoby płatnika, jako oczywiście najkonieczniej związanej z osiągnięciem jakiegokolwiek dochodu ze źródeł niefundowanych, gdyby miała na celu traktowanie fizycznej osobowości płatnika jako takiego źródła;—skoro jednak ustawa wylicza jako źródła dochodu przedsiębiorstwa, zajęcia, uposażenia itp., to widoczne jest, że nie uważa za źródło dochodu osoby płatnika.

W tym stanie rzeczy nie znalazł Najwyższy Trybunał Administracyjny powodu do odstąpienia od swej stałej judykatury w tym przedmiocie (por. powołany przez władzę pozwaną w odpowiedzi na skargę wyrok z 16 marca 1934 r. L. Rej. 660/31 OPA 665) i z tego powodu oddalił skargę, jako nieuzasadnioną.

Dyrektor Departamentu:
(—) Dr Lubowicki

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 15 LIPCA 1938 R. L. D. V. 18995/4/38

w sprawie ulg w zakresie świadectw przemysłowych dla agencyj turystycznych Polskiego Biura Podróży „Orbis".

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 21 z 1938 r., poz. 531).

Ministerstwo Skarbu na podstawie art. 39 ustawy o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. z 1936, Nr 46, poz. 339) zwalnia przedsiębiorstwa handlowe, prowadzące ubocznie agencje turystyczne Polskiego Biura Podróży „Orbis" **bez sprzedaży biletów** kolejowych od obowiązku nabycia z tego tytułu odrębnego świadectwa przemysłowego na r. 1938.

Ulga powyższa dotyczy tych agencyj, które zajmują się jedynie propagandą turystyki i ograniczają się do sprzedaży kart uczestnictwa na zjazdy, kart kontrolnych na pociągi popularne itp.

Zarazem Ministerstwo Skarbu podkreśla, że podlegający opodatkowaniu obrót

osiągnięty z prowadzenia wspomnianych agencyj winien być ustalony w myśl art. 5 p. 5 ustawy, przyjmując za obrót uzyskaną prowizję.

Dyrektor Departamentu:
(—) Dr. Lubowicki

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 15 LIPCA 1938 R. L. D. V. 18027/2/38

w sprawie potrącalności z uposażeń wydatków ponoszonych na pokrycie kosztów służbowych.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 21 z 1938 r. poz. 532)

Wyciąg

z wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 1 kwietnia 1938 r. I. rej. 3559/36.

— — — — — — — — — — —

Zaskarżoną decyzją nie uwzględniono odwołania skarżącej przeciw wymiarowi podatku dochodowego od uposażeń, wypłacanych komiwojażerom skarżącej z tym uzasadnieniem, że mimo wezwania nie zostało udowodnione, jakie kwoty zostały użyte z tych uposażeń na pokrycie kosztów służbowych, nie zachodzą więc warunki § 40 p. 2 rozporządzenia wykonawczego (poz. 298/21 Dz. Ust.).

Akta sprawy wykazują, że władza skarbowa wezwała skarżącą oraz komiwojażerów, o których uposażenia chodzi. do przedłożenia dowodów na wysokość kosztów służbowych, że jednak dowody takie nie zostały przedłożone, a skarżąca oraz jej pracownicy wyjaśnili tylko, że chodzi tu o koszty podróży, wydatki na hotele, tragarzy, reprezentację itd., które pochłaniają przeciętnie 60% prowizji. Skarga zarzuca, ze przedłożenie dowodów było z natury rzeczy niemożliwe, powołuje się na powyższe wyjaśnienia oraz na opinię rzeczoznawcy księgowości, który badał sposób księgowania w skarżącej firmie poborów i prowizji komiwojażerów, i podnosi, że w razie nie uznania tych materiałów za wystarczające, winna była władza pozwana ustalić z urzędu odpowiedni stosunek kosztów służbowych do całości uposażenia i na tej podstawie oprzeć wymiar podatku.

Najwyższy Trybunał Administracyjny rozważył co następuje:

Przepis § 40 p. 2 rozporządzenia wykonawczego **daje niewątpliwie prawo władzy żądania udowodnienia, jaka część uposażenia została zużyta na pokrycie kosztów służbowych i uzależnia od tego dowodu potrącenia kosztów służbowych od uposażenia podlegającego podatkowi dochodowemu.** Rzeczą tedy strony skarżącej było odpowiednie dowody przedstawić a przede wszystkim skonkretyzować należycie twierdzenia o ponoszonych kosztach wymieniając przynajmniej okręgi, objeżdżane przez poszczególnych wojażerów, ilość podróży i ilość dni pobytu poza miejscem zamieszkania. Jest jasne, że pewne dowody (bilety kolejowe, dowody na koszty dorożek, tragaży itp.) nie stoją do jej dyspozycji, nie mniej jednak istnieje możliwość wykazania (choćby np. rachunkami hotelowymi) miejscowości i czasu podróży, a więc tych danych, które—przy notoryjności kosztów przejazdu koleją, opłat bagażowych i kosztów dorożek—dałyby władzy możność sprawdzenia zasadności obliczenia, zawartego w wyjaśnieniach. W tym kierunku jednak nie tylko żadnych dowodów nie przedstawiono, ale nawet żadnych konkretnych twierdzeń nie postawiono, tak, że władza

nie miała możliwości sprawdzenia rzeczywistej wysokości poniesionych kosztów służbowych. Przedłożona opinia biegłego z zakresu księgowości oczywiście w żadnej mierze nie mogła służyć jako dowód na faktyczną wysokość kosztów, skoro stwierdza ona, że skarżąca księguje prowizje netto i brutto na podstawie przyjętego klucza procentowego a nie ujawnia w księgach żadnych danych, dotyczących poszczególnych podróży jej komiwojażerów, ich kierunku i czasu trwania, tak, że miarodajne dla ustalenia efektywnej wysokości kosztów tych podróży dane w księgach skarżącej zupełnie nie są uwzględnione.

Władza pozwana była więc uprawniona pominąć koszty służbowe przy ustalaniu podstaw wymiaru podatku dochodowego od uposażeń jako nieudowodnione.

Dyrektor Departamentu:
(—) Dr. J. Lubowicki

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 15 LIPCA 1938 R.
L. D. V. 16872/2/38

w sprawie terminu do wnoszenia opłat z art. 108 Ordynacji Podatkowej.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 21 z 1938 r., poz. 533).

Wyciąg

z wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 25 lutego 1938 r. I. rej. 5115/36 i 5147/36.

— — — — — — — — — — —

Nieuzasadnione są zarzuty skargi, że władza obraziła postanowienia art. 115 O. P. (poz. 346/34), nie zawiadomiwszy pełnomocnika skarżących o dniu posiedzenia Komisji mimo, że skarżący w odwołaniach wyrazili życzenie udzielenia Komisji ustnych wyjaśnień i uiścili opłatę, o której mowa we wspomnianym art. 115 O. P. Prawo udziału podatnika w posiedzeniu władzy, rozpoznającej jego odwołanie, oraz prawo żądania, by powiadomiono go o dniu rozpoznania odwołania, uzależnia bowiem § 1 art. 115 O. P. od faktu uiszczenia przez niego przewidzianej w tym art. opłaty przy wniesieniu odwołania, a zatem niewątpliwie i przy wniesieniu uzupełnienia odwołania o ile ono w ogóle jest dopuszczalne, t. zn. o ile zostało wniesione w terminie do odwołania. Wynika z tego, iż opłata wspomniana winna być uiszczona w terminie odwoławczym. **Skoro zaś skarżący opłatę przewidzianą w art. 115 O. P. uiścili po upływie 30 dniowego terminu odwoławczego** (nakazy płatnicze doręczono 6 grudnia 1935 r. a opłaty uiszczono 7 lutego 1936 r.), to **Najwyższy Trybunał Administracyjny nie mógł dopatrzyć się zarzuconej obrazy** art. 115 O. P.

Dyrektor Departamentu:
(—) Dr. Lubowicki

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 15 LIPCA 1938 R.
L. D. V. 6639/2/38

w sprawie wymiaru podatku dochodowego w razie śmierci płatnika od dochodów osiągniętych przed zgonem.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 21 z 1938 r. poz. 534).

Wyciąg

z wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 25 lutego 1938 r. I. rej. 5115/36 i 5147/36.

— — — — — — — — — — —

Trafny natomiast jest zarzut, iż władza pozwana postąpiła wadliwie, włączywszy do podstaw opodatkowania skarżących po 50% dochodu, osiągniętego przez zmarłego Roberta K. W powołanym bowiem w skargach wyroku N. T. A. z 26 czerwca 1935 L. Rej. 103/32 (Zbiór wyroków Nr 1133 S/35) wypowiedział Trybunał zasadę prawną, że **w razie zgaśnięcia źródła dochodu na skutek śmierci podatnika winien być wymierzony podatek dochodowy od dochodu, uzyskanego z tego źródła w tym roku, w którym śmierć nastąpiła, przy czym podatek należy wymierzyć na imię zmarłego podatnika a do uiszczenia podatku obowiązaną jest masa spadkowa względnie spadkobiercy** — ci ostatni w stosunku do wysokości udziałów w spadku. Na motywy tego wyroku powołuje się Najwyższy Trybunał Administracyjny na podstawie § 57 swego regulaminu (poz. 968/32 Dz. Ust.). W myśl tej zasady prawnej postąpiła władza pozwana wadliwie, włączywszy do dochodów skarżących jako spadkobierców zmarłego Roberta K. odpowiednie części osiągniętego przez niego dochodu. Okoliczność zaś naprowadzona w zaskarżonych orzeczeniach, że źródło dochodu zmarłego weszło w bezpośrednie posiadanie skarżących przed dokonaniem wymiaru podatku jest bez znaczenia, skoro, według wyżej wspomnianej zasady prawnej, podatek dochodowy, przypadający od dochodu osiągniętego przez zmarłego podatnika, winien być wymierzony na imię zmarłego podatnika.

Dyrektor Departamentu:
(—) Dr. Lubowicki

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 20 LIPCA 1938 R. L. D. V. 18046/2/38

w sprawie interpretacji art. 45 ustawy o podatku dochodowym.

(Dz. U. R. P. Nr 21 z 1938 r., poz. 536).

Na podstawie nadsyłanych akt podatku dochodowego od łącznych wynagrodzeń Ministerstwo Skarbu stwierdziło, że na terenie niektórych izb skarbowych stosowana jest niewłaściwa interpretacja przepisy art. 45 ust. 1 lit. a) ustawy o państwowym podatku dochodowym polegająca na tym, że do obowiązku składania obliczeń różnicy oraz opłacania podatku skumulowanego pociągane są osoby, które wprawdzie były w ciągu roku zatrudnione u dwóch lub więcej służbodawców, jednakże nie równocześnie, lecz po zwolnieniu z obowiązków u jednego pracodawcy, przechodziły bezpośrednio czy też po pewnej przerwie na stanowisko inne.

W związku z tym Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że powołany przepis w niczym nie uzasadnia stosowania tego rodzaju wykładni. **Założeniem art. 45 ust. 1 lit. a) ustawy jest objęcie obowiązkiem opłacania różnicy podatku dochodowego z działu II ustawy tylko tych osób, które—bądź w ciągu całego roku, bądź w pewnym krótszym okresie czasu — równocześnie pracowały za wynagrodzeniem u dwóch lub więcej służbodawców.** W wypadkach gdy pracownik kilkakrotnie nawet w ciągu roku zmieniał miejsce zatrudnienia, przy czym nie istniał fakt równoczesnego pełnienia pracy u dwóch pracodawców — nie ma obowiązku składania obliczenia i wpłacania różnicy w podatku wynikłej na skutek skumulowania całorocznej kwoty wynagrodzeń.

Dyrektor Departamentu:
(—) Dr Lubowicki

KALENDARZ PODATKOWY

W drugiej połowie sierpnia 1938 r. płatne są następujące podatki:

Do 20 sierpnia 1938 r. — podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w ciągu pierwszych 15 dni sierpnia 1938 r.

Do 25 sierpnia 1938 r. — zaliczka miesięczna w wysokości podatku od obrotu osiągniętego w miesiącu lipcu 1938 r. przez a) przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi handlowe, b) przedsiębiorstwa przemysłowe I, II, III, IV i V kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi i c) spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółdzielnie, a nadto inne przedsiębiorstwa, które są obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych operacjach lub składania sprawozdań do zatwierdzenia.

Nadto płatne są zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminami płatności w sierpniu 1938 r. oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w sierpniu 1938 r.

PORADNIA

524. *Stały Czytelnik K.*

1. **Ulga dla nabywców pojazdów mechanicznych** obejmuje prawo potrącenia 20% ceny nabycia pojazdu z sumy podatku, przypadającego za rok operacyjny, w którym należność za nabyty pojazd mechaniczny została całkowicie uiszczona (art. 36 ust. 1 ustawy o ulgach inwestycyjnych, OBP, 1938 str. 349). Ulga nie polega więc—jak to Pan pisze— na prawie potrącenia kosztu samochodu od dochodu danego roku. Ustawa nie przewiduje ani dopisania kosztu samochodu do dochodu, ani obowiązku zwrotu potrąconej części podatku, w przypadku sprzedaży samochodu, którego nabycie dało podstawę do ulgi — i to bez względu na to, w jakim czasie po nabyciu sprzedaż miała miejsce.

2. **Dla uzyskania ulgi, o której wyżej mowa,** jest bez znaczenia, w jakim celu samochód został nabyty — dla użytku osobistego czy też w celach zarobkowych.

3. **Dorożkarstwo samochodowe** wymaga wykupienia świadectwa przemysłowego co najmniej VIII kategorii przemysłowej (przy posiadaniu takiego świadectwa wolno zatrudnić od 1 do 4 robotników, licząc w tym właściciela i członków jego rodziny).

525. *Ce.—Wu.*

1. W opisanych przez Pana warunkach **prowadzenie księgi zakupu i sprzedaży** jest zbyteczne, skoro oznacza Pan z dostateczną dokładnością rodzaj, ilość i cenę nabywanych i sprzedawanych towarów w memoriale.

2. **W sprawie obowiązku prowadzenia księgi magazynowej** zajęliśmy stanowisko w glosie do wyroku NTA. z d. 20. 4.1938 r., l. rej. 9709/34, OBP. rb., nr 31, str. 502.

3. Nie ma przepisów w przedmiocie udzielenia płatnikowi zezwolenia na **przedłużenie roku obrotowego, w razie założenia ksiąg w drugiej połowie roku,** do końca następnego roku kalendarzowego. Kodeks Handlowy upoważnia do tego wyraźnie spółki z ogr. odpow. i spółki akcyjne (art. 246 § 3 i 420 § 3). Przepisy te można stosować przez analogię i do innych kupców. Również § 20 ust. 2 rozp. wyk. do ustawy o państw. pod. doch. przewiduje (jako dopuszczalny) przypadek, gdy wskutek założenia ksiąg handlowych lub gospodarczych okres operacyjny obejmuje więcej, niż 12 miesięcy.

4. O ile w powyższych warunkach okres operacyjny obejmie, jak w Pańskim przypadku, czas od 1.8.1938 r. do dn. 31.12.1939, zeznanie o dochodzie należy złożyć w 1940 r. za cały ten okres.

5. Podstawą wymiaru podatku dochodowego za powyższy okres będzie cały dochód osiągnięty w tym okresie — tak jak gdyby był osiągnięty w jednym roku kalendarzowym. (§ 20 ust. 2 rozp. wyk. do ustawy o pod. doch.).

Objęcie jednym rokiem operacyjnym więcej niż 12 miesięcy jest dopuszczalne tylko wyjątkowo: w razie zmiany roku operacyjnego lub założenia ksiąg. Nie jest natomiast dopuszczalne zamykanie ksiąg co dwa lata.

6. Księgi handlowe (prawidłowe) nie podlegają oparafowaniu.

7. Wobec powyższego pytanie następne jest bezprzedmiotowe.

8. **Skoro dostawca, przy codziennych dostawach, wystawia rki jedynie w końcu miesiąca,** i nie można spowodować zmiany tej praktyki, odbiorca powinien księgować na podstawie dowodów wewnętrznych, przez siebie sporządzonych.

9. **Księgowanie manka**: Wn. Rk. Towarów, Ma Rk. Towarów za brakujące 100 kg skóry, nie jest nieprawidłowe. W zapisie należy jednak podać rzeczywistą wartość brakującego towaru (użycie „symbolicznej" złotówki nie jest naszym zdaniem uzasadnione).

10. Według § 79 ust. (3) rozp. wyk. do OP. w księgowości uproszczonej można wszystkie operacje zapisywać do jednej księgi z podziałem na odpowiednie konta.

11. **Zestawienia utargu dziennego** nie muszą być sporządzane w 2 egzemplarzach. To samo dotyczy raportów kasowych i wykazów drobnych zakupów.

12, **Wniosek o wezwanie na posiedzenie komisji odwoławczej** musi być złożony przed upływem terminu odwoławczego (art. 108 § 1 OP. i § 98 rozp. wyk. do OP.).

526. *Księgowy C. H.*

1. Zamierzenie Pana jest trafne.

2. Prawidłowe księgi handlowe nie podlegają poświadczeniu bez względu na to, czy chodzi o kupca rejestrowego, czy też nierejestrowego.

3. System Pańskiej księgowości nie jest dostatecznie jasno opisany.

4. **Odmowa okazania prowadzonych ksiąg** stanowi wykroczenie, zagrożone karą grzywny do 3.000 zł (art. 182 OP.). — Jest obojętne w tym względzie, czy płatnik już złożył zeznanie.

5. **Nabycie przedmiotu, którego okres zużycia nie przekracza 5 lat,** powinno być uwidocznione na rku ruchomości.

6. Jak już niejednokrotnie odpowiadaliśmy, **nie ma zakazu zawierania bezimiennych transakcyj gotówkowych,** bez względu na wartość sprzedawanego towaru.

7. **Założenie biura buchalteryjnego** nie wymaga uzyskania koncesji.

527. *S. G. 7.*

Podzielamy Pańskie zdanie. Jest ono słuszne nawet w świetle okólnika Min. Skarbu z 5.10.1936, LDV 8709/1/36 (OBP. 1936 r., nr. 1). Wprawdzie okólnik ten wymaga, aby **księgi komisanta** wykazywały m. in. także inkaso należności dla komitenta, wymogowi temu uczyni jednak Pan zadość, księgując w Dzienniku i Głównej sumy zainkasowane i wypłacone komitentowi. Uwidacznianie w tych księgach także stanu zadłużenia nabywców wobec komitenta jest zbędne. Decydującą jest w przedstawionym przez Pana stanie faktycznym okoliczność, że sprzedaż jest fakturowana w imieniu komitenta, a zatem również formalnie wierzycielem jest komitent, Okoliczność ta nie wyłącza stosunku komisu (por. okólnik M. Sk. z 4.4.1933 r. LDV. 35959/4/33).

528. *Związek Zawodowy, Poznań.*

Tryb i termin wniesienia odwołania są podane w decyzji, podlegającej zaskarżeniu. — Nie znając dokładnie rodzaju czynności, spełnianych przez p. K., trudno nam określić, czy jest ona pracownicą umysłową. Odnosimy jednak wrażenie, że koncepcja "ekspedientka kierowniczka (dysponentka przy zakupie i sprzedaży)", nie da się utrzymać. Okoliczność, że p. K. przez kilka lat była ubezpieczona jako ekspedientka (spełniając te same funkcje co i obecnie) przemawia za tym, że nie zajmuje ona w przedsiębiorstwie istotnie kierowniczego stanowiska.

529. *C. P. Warszawa 41.*

Złożenie odpisu bilansu sądowi rejestrowemu po upływie prawem oznaczonego terminu, nie pociąga za sobą ujemnych następstw. Terminy te mają tylko takie znaczenie, że po ich upływie Sąd może wymusić grzywnami przedstawienie inwentarza i bilansu.

2. Brak list płacy w kilku w przypadkach sam przez się uzasadnia odrzucenia ksiąg.

3. **Asygnaty kasowe** mogą być zastąpione raportami kasowymi, podpisanymi przez kasjera.

530. *I. F. Z.*

1. Stan faktyczny nie jest dostatecznie wyjaśniony.

2. Podstawą obliczenia podatku od specjalnych rachunków bieżących (on'callowych) jest suma (i czas) pożyczek a nie suma zapłaconych odsetek.

531. *J. W.*

§ 31 ust. 1 rozp. wykon. do ustawy o pod. przem. stanowi, co następuje: W przedsiębiorstwach przemysłowych, podlegających opodatkowaniu w myśl art. 5 ust. 1 p. 8 ustawy, realizacja otrzymanego w naturze wynagrodzenia za przerób w stanie nie zmienionym, nie stanowi obrotu podlegającego opodatkowaniu. Natomiast w przypadku przerobienia otrzymanego w naturze wynagrodzenia i sprzedaży produktów otrzymanych z przerobu — obrót, uzyskany z tego rodzaju

sprzedaży, podlega opodatkowaniu w myśl art. 5 ust. (1) p. 7 ustawy".

Z przepisu powyższego wynika zatem, że **młyn gospodarczo-handlowy powinien opłacać podatek od obrotu zarówno od wartości zboża uzyskanego tytułem wynagrodzenia za przerób, jak i ceny przerobów uzyskanych z tegoż zboża.** Nie zachodzi tu dwukrotne opodatkowanie tego samego obrotu, ponieważ w tym przypadku mają miejsce dwa różne procesy gospodarcze: 1) przerób zboża za wynagrodzeniem w naturze i 2) sprzedaż przerobów uzyskanych z przemiału na własny rachunek.

Wszelkie zapytania do Poradni kierować należy pod adresem Redakcji Orzecznictwa Buchalteryjno-Podatkowego, Warszawa, Zielna 12 m. 7.

Skorowidz rzeczowy

Bezimienne transakcje — **P** *) 566 **).
Biuro buchalteryjne — **P** 566.
Koszty własne — 546.
Księgowość — komisanta — **P** 566; — księgowanie dostarczenia towaru jeśli dostawca przy codziennych dostawach wystawia rachunki jedynie w końcu miesiąca — **P** 565; — księgowanie manka — **P** 565; — prowadzenie księgi zakupu i sprzedaży — **P** 564; — przedłużenie roku operacyjnego — **P** 565; — raporty kasowe — **P** 566; — szacowanie remanentów — **O** *) 551.
Ordynacja podatkowa — termin do wnoszenia opłat na powiadomienie o terminie rozpoznawania odwołania — **Ok** *) 562; — rewizja mieszkań i kancelarii wolnych zawodów — **Ok** 559; — wybór osoby „informatora" — **O** 553; — zakres obowiązku udzielania podstaw wymiaru — **O** 553.
Podatek dochodowy — „kumulacyjny" — **Ok** 563; — potrącalność wydatku na leczenie oczu u adwokata — **Ok** 559; — potrącalność z uposażeń wydatków na koszty służbowe — **Ok** 561; — przeszacowanie składników majątkowych — **O** 554; — wymiar w wypadku śmierci płatnika — **Ok** 562.
Podatek przemysłowy — od obrotu w młynach gospodarczo-handlowych — **P** 567; — ulgi w zakresie świadectw przemysłowych dla agencyj turystycznych PBP Orbis — **Ok** 560.
Sąd rejestrowy — **P** 566.
Ubezpieczenia społeczne — obowiązek ubezpieczenia burmistrza — **O** 557; — odpowiedzialność za niezgłoszenie pracownika umysłowego — **O** 555.
Ulgi dla inwenstycyj w budynkach istniejących — 548.
Ulga dla nabywców pojazdów mechanicznych — **P** 564.
Ulgi dla nowowznoszonych budowli — 548.

---

*) O—oznacza: dział „Orzecznictwo", Ok—dział „Okólniki", P—dział „Poradnia"
**) Liczby oznaczają stronice.

Wydawca: Księgarnia Prawnicza, Warszawa, Senatorska 8
Redakcja: Warszawa, Zielna 12 m. 7, tel. 245-31
Administracja: Warszawa, Senatorska 8, tel. 516-50
Konto P. K. O. 22.308 — Przekaz rozrachunkowy Nr. 176 — Rękopisów nie zwraca się

Prenumerata wraz z przesyłką zł. 1.50 miesięcz., 4.50 kwart., 9.— półrocz., 18 rocznie
Ceny ogłoszeń: 1 str. zł. 200—1/2 str. zł. 100—1/4 str. zł. 50—1/8 str. zł. 25

Redaktor odpowiedzialny: **Józef Filip Hoppenfeld** **Druk. Wydawnicza, Warszawa, Kacza 15**